

MỘT SỐ LOÀI CÁ SỐNG Ở HANG ĐỘNG, SUỐI NGẦM TRONG CÁC KHU VỰC KARST Ở VIỆT NAM

GS. TS. Mai Đình Yên (*Đại học Tổng hợp Hà Nội*)

Có gần 500 loài cá nước ngọt đã biết sống ở các vực nước ngọt Việt Nam, trong số đó có 5 loài đã sưu tầm ở các hang động ngầm thuộc địa mạo Karst.

1. Cá nheo hang *Paras: lurus asotus* (L.) f. *cavernicoles* n. sưu tầm được ở suối ngầm đảo Cát Bà.

2. Cá thèo *Paras: lurus cochinchinensis* Cuv và Val. Sưu tầm được ở các suối nước ngầm Đồn Vàng, Na Rì, chợ Đồn, Đại Giang.

3. Cá niết *Silurus wynaadensis* Day sưu tầm ở suối Ký Phú (Bắc Thái)

4. Cá niết Cúc phương *Silurus cucphuongensis* Yen sưu tầm ở các hang nước ngầm Phương.

5. Cá dùng dăng *Liobagrus nigricauda* Regan sưu tầm ở suối Ký Phú.

Cho đến nay trên toàn thế giới số loài cá sống ở các hang động ngầm không nhiều. cá có khoảng 20 giống phân trong 5 họ cá nước ngọt và 2 họ cá biển và nước lợ.

Các loài cá sống ở các hang động ngầm có các đặc trưng sau:

- Kích thước nhỏ
- Mất sắc tố da, nên thân thủy màu trắng hay hồng nhạt
- Thiếu vây nên có thể hô hấp qua da
- Mất tiêu giảm
- Có quan sục giác và khứu vị giác phát triển
- Đại bộ phận đẻ trứng và mất bản năng gia đình

SOME FRESHWATER FISHESPECIES INHABITING IN THE STREAMS AND CAVES OF GROUNDWATER IN THE KARST REGION OF VIETNAM

Prof. Dr. Mai Dinh Yen

Hanoi University

Amongst about 500 freshwater fishes species known in Vietnam, there are 5 fishes which were collected in the streams and caves of groundwater:

1. *Paras: lurus asotus* (L.) f. *cavernicoles*: Cat Ba island.

2. *Paras: lurus cochinchinensis* Cuv and Val: Don Vang (Vinh Phu), Na Ri, Cho Don Thai), Dai Giang (Quang Binh).

3. *Silurus wynaadensis* Day: Ky Phu (Bac Thai)

4. *Silurus cucphuongensis* Yen: Cuc Phuong (Ha Nam Ninh)

5. *Liobagrus nigricauda* Regan: Ky Phu (Bac Thai)

Up to now there are about 20 genus of fishes belonging to 7 families inhabiting in groundwater caves in the world.

The fishes inhabiting in the groundwater caves have the following features:

- Small size
- Lost of pigments
- Scaleless
- Reduction of eyes
- Development of tactile- gusto- olfactory organs
- Or parous and lost parental behavior